1ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΗΝ ΚΟΖΑΝΗ "ΤΟ ΙΔΙΩΜΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ" (ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΌΡΓΑΝΟ)

1ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΙΔΙΩΜΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΚΟΖΑΝΗ 16 & 17 Μαρτίου 2018
ΚΟΒΕΝΤΑΡΕΙΟ

Η γλωσσική ποικιλότητα
Η γλώσσα κοινωνικό προϊόν
Η γλωσσική ομοιογένεια είναι ένας μύθος
Κάθε γλώσσα είναι παραλλαγές που συγκροτούν και τροφοδοτούν την εθνική (μας) γλώσσα.

Με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του 1ου Πανελλήνιου Επιστημονικού Συνεδρίου με θέμα: «Το Ιδιωματικό Θέατρο στην Ελλάδα και οι Προοπτικές Ανάπτυξής του», που διεξήχθη στην Κοζάνη στις 16 και 17 Μαρτίου 2018, που διοργάνωσε το **ΘΕΑΤΡΟΔΡΟΜΙΟ Κοζάνης** σε συνεργασία με τον **ΔΗΜΟ ΚΟΖΑΝΗΣ**, **το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κοζάνης**, την **ΚΟΒΕΝΤΑΡΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ** της Κοζάνης και τον **Σύλλογο Φίλων ΚΟΒΕΝΤΑΡΕΙΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ Κοζάνης.**

Κατά την διάρκεια του συνεδρίου αναλύθηκε ο όρος Ιδιωματικό Θέατρο και η σημασία του, ενώ έγιναν σημαντικές επισημάνσεις που αφορούν τόσο την ιστορία του, όσο και στο παρόν και το μέλλον του.

Κατά την Α΄ Συνεδρία την Παρασκευή 16 Μαρτίου, εκπρόσωποι θιάσων από όλη την Ελλάδα που διακονούν το ιδιωματικό θέατρο, αναφέρθηκαν στην σημερινή πλούσια παραγωγή θεατρικών κειμένων σε τοπικά γλωσσικά ιδιώματα, καθώς και στο ανέβασμα παραστάσεων, καθιστώντας σαφές, ότι το ιδιωματικό θέατρο αποτελεί μια εξαιρετικά σημαντική πτυχή, του τοπικού πολιτισμού κάθε περιοχής. Μέσα από τις εισηγήσεις των εκπροσώπων του ***Θεατροδρομίου Κοζάνης*** (Νικόλαος Κέφαλος), του ***ΣυμιακούΘέατρου*** (Μανόλης Αντώνογλου), της ***Ερασιτεχνικής Θεατρικής Ομάδας Ολύμπου Καρπάθου*** (Αντώνης Χαλκιάς), της ***Θεατρικής Ομάδας Αδελφότητας Κρητών Ρόδου***(Γιάννης Νιωτάκης), του ***ΘεατροδρομίουΗρακλείου Κρήτης*** (Χρόνης Σαπουντζάκης), του ***Θεάτρου τσηΖάκυθος*** (Κώστας Καποδίστριας), της***Ένωσης Θεατρικών Πολιτιστικών Σωματείων Λέσβου «Θέσις»*** (Παναγιώτης Σκορδάς), και της ***Κερκυραϊκής Σκηνής*** (Βασίλης Καββαδίας), έγινε σαφές, ότι το Ιδιωματικό Θέατρο αν και απευθύνεται σε ένα περιορισμένο κοινό (αυτό στο οποίο το ιδίωμά του είναι κατανοητό), ωστόσο δεν υπολείπεται σε πλούτο θεματολογίας και ιδεών, ενώ παράλληλα συμβάλει ουσιαστικά στην καταγραφή του προφορικού λόγου και κατά συνέπεια στην διατήρηση και προστασία των κατά τόπους ντοπιολαλιών.

Κατά τη Β΄ Συνεδρία το Σάββατο 17 Μαρτίου, σημαντικές προσωπικότητες του Ακαδημαϊκού χώρου, αναφέρθηκαν στην ιστορία του Ιδιωματικού θεάτρου, αναδεικνύοντας τόσο την σημασία του ως συγγραφική τέχνη, όσο και την συμβολή του στην απενοχοποίηση της ντοπιολαλιάς.

Με παρέμβασή του ο Καθηγητή Νεοελληνικής Γλώσσας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Κωστής Μηνάς, αναφέρθηκε στο Ιδίωμα της Καρπάθου και τις προσπάθειες για την καταγραφή και διατήρησή του, ενώ στην παρέμβασή του ο Κώστας Γεωργουσόπουλος, αναφέρθηκε στη γλωσσική «Βαβυλωνία» της Ελλάδας και την χρήση των ιδιωμάτων στο θέατρο και τις τέχνες του λόγου, από την Αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας.

Ο Ομότιμος καθηγητής, στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Βάλτερ Πούχνερ στην εισήγησή του

ασχολήθηκε με το κρητοεπτανησιακόθεάτρο του 17ου και 18ου αιώνα(ολόκληρο έργο στο ιδιώμα), την γλωσσική σάτιρα του 19ου αιώνα (ορισμένοι σκηνικοί ρόλοι σε ιδίωμα), που εκβάλλει στη «διαλεκτική» τυπολογία του Καραγκιόζη, και με το ερασιτεχνικό επαρχιακό θέατρο, όπως διαμορφώνεται κατά τον 20ό αιώνα, επισημαίνοντας πως «Κάθε χρόνο χάνονται παγκοσμίως γλώσσες ολόκληρες, διάλεκτοι και ιδιώματα. Η διάσωση του πολιτισμικού αυτού υλικού είναι πράξη αντίστασης στην παράλογη παγκοσμιοποίηση. Υπό αυτό το πρίσμα το ελληνικό ιδιωματικό θέατρο ανήκει στην πολιτισμική κληρονομιά της χώρας.»

Η Επίκουρη Καθηγήτρια, στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γωγώ Βαρζελιώτη, αναφέρθηκε στη γλώσσα των τριών κρητικών αναγεννησιακών κωμωδιών, δηλαδή η ομιλούμενη κρητοβενετική διάλεκτος της εποχής συγγραφής τους, που αποτελεί κατεξοχήν προϊόν των αλληλεπιδράσεων που συντελέστηκαν κατά τη μακραίωνη συγκατοίκηση Ελλήνων και Βενετών στην Κρήτη, στο πλαίσιο των αναγκών προσαρμογής τους στο ίδιο περιβάλλον και σε μια κοινή ζωή. Η χρήση της τοπικής διαλέκτου τοποθετεί τα συγκεκριμένα κείμενα στο επίκεντρο της αναγεννησιακής δραματουργικής αισθητικής, προσδίδοντας ταυτόχρονα ιδιαίτερη δυναμική στη σκηνική τους απόδοση.

Ο Καθηγητής Γλωσσολογίας – Ελληνικής Γλώσσας και Διδακτική της, στο Πανεπιστήμιο Δυτ. Μακεδονίας, Κώστας Ντίνας, αναφέρθηκε εκτενώς στο τοπικό γλωσσικό ιδίωμα της Κοζάνης, ενώ επεσήμανε, την μεγάλη προσοχή και φροντίδα που θα πρέπει να επιδεικνύουν οι σύγχρονοι θεατρικοί συγγραφείς στο τοπικό ιδίωμα, προκειμένου αυτό να μην αλλοιωθεί αφενός και να μην οδηγήσει τους μελετητές του μέλλοντος σε λανθασμένα συμπεράσματα για τη χρήση του στις μέρες μας.

Ο Υποψήφιος Διδάκτωρ του Παντείου Πανεπιστημίου, Κώστας Μητράκας, Επιχείρησετην περιγραφή μιας άποψης σχετικά με τον ρόλο του θεάτρου στην κοινωνία, και έναν ορισμό των χαρακτηριστικών του τελετουργικού θεάτρου μέσα από εργαλεία ψυχαναλυτικά, φιλοσοφικά και ανθρωπολογικά και εξετάζοντας τα ιδιαίτερα τελετουργικά χαρακτηριστικά που μπορεί να προσδώσει στο θέατρο ο ιδιωματικός λόγος.

Τέλος η Εντεταλμένη Ερευνήτρια, του ΚέντρουΕρεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας,της Ακαδημία Αθηνών, Ζωή Μάργαρη,επιχείρησε να θέσει το ζήτημα της επιτελέστικοτητας των εθιμικών λαϊκών δρωμένων της Αποκριάς υπό το πρίσμα

της μετανεωτερικήςεπανακάλυψής και της (ανα)νοηματοδότησής τους. Εκκινεί από τα ευρήματα της επιτόπιας έρευνας κι εστιάζει στην προσέγγιση του ζητήματος της άρρηκτη σχέση λόγου-μέλους-κίνησης που τα διακρίνει προκειμένου να αναδείξει το σύνθετο φαινόμενο της διαχείρισής τους ως «άυλη πολιτισμική κληρονομιά».

Στο δεύτερο μέρος της Β΄ Συνεδρίας ο Ερασιτέχνης Ηθοποιός και σκηνοθέτης Γιώργος Κοντορίκος, αναφέρθηκε στον τρόπο που η προσωπική ανάμνηση, συμβάλει στην δημιουργία παραστάσεων σε τοπικό γλωσσικό ιδίωμα, ενώ η Συγγραφέας Ματίνα Μόμτσιου -Τσικριτζή στην ομιλία της, αναφέρθηκε μεταξύ άλλων και στην σημαντική συμβολή του ιδιωματικού θεάτρου στην απενοχοποίηση της ντοπιολαλιάς, από τους νεότερους χρήστες της.

Οι εργασίες του 1ου Πανελλήνιου Επιστημονικού Συνεδρίου με θέμα: «Το Ιδιωματικό Θέατρο στην Ελλάδα και οι Προοπτικές Ανάπτυξής του», έκλεισαν με μια σύσκεψη των εκπροσώπων των θιάσων που διακονούν το Ιδιωματικό θέατρο, στην οποία εξετάστηκε η προοπτική της δημιουργίας ενός Πανελληνίου Συντονιστικού Οργάνου που θα αφορά δράσεις σχετικές με το Ιδιωματικό Θέατρο, ενώ ανανεώθηκε το ραντεβού για το 2ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο, με την συμμετοχή ακόμη περισσότερων περιοχών της Ελλάδας το 2019.